

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 08 0 U 006920 24 Uvp
Sarajevo, 11.06.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednice vijeća, Vuković Josipa i Babić Stanković Aleksandre, kao članova vijeća, te Hodžić Melise, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja T.M. iz Lj. D., Općina Š. B., zastupanog po punomoćniku Čilić Jerki, odvjetniku iz Ljubuškog, ul. Hrvatskih branitelja br. 33, protiv akta broj: UP II 07/1-45-223/22 od 05.04.2022. godine, tuženog Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata Sarajevo, u upravnoj stvari izdavanja uvjerenja, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006920 22 U od 28.03.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 11.06.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006920 22 U od 28.03.2024. godine, odbijena je tužba tužitelja, podnesena protiv osporenog rješenja tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, broj: UP II 07/1-45-223/22 od 05.04.2022. godine, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja Grupe za pitanje evidencija iz oblasti vojne obaveze Široki Brijeg, broj: 07/45-03-03/20-20 od 13.12.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem od 13.12.2021. godine odbijen je zahtjev tužitelja za izdavanje Uvjerenja o obnašanju zapovjedne dužnosti-Zapovjednik IV. Rejonskog stožera Kruševo, Formacijski čin Pukovnik, u periodu od 27.10.1991. godine do 20.12.1992. godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, putem punomoćnika, tužitelj pobija presudu Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, zbog povrede federalnog zakona, pravila federalnog zakona o postupku, te povrede odredaba Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. U navodima zahtjeva se ističe: da se u problematiku tužbenog zahtjeva sud nije upustio i bez zakonskog osnova je odbio tužbeni zahtjev, uredno se pozivajući na odredbu člana 34. Zakona o upravnim sporovima; da je sud odbivši provesti predložene dokaze saslušanjem svjedoka i vještačenja uskratio tužitelju pristup sudu; da obrazloženje rješenja nije u skladu sa odredbama člana 204. do 207. Zakona o upravnom postupku; da nije jasno zbog čega se upravni organ poziva na odredbe člana 14. stav 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branitelja odbrambeno-oslobodilačkog rata, odnosno da nije jasno spominjanje Uredbe, kada je tužitelj zahtjev za penzionisanje podnio u skladu navedenom odredbom Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branitelja odbrambeno-oslobodilačkog rata; da tužitelj zbog krivnje organa nije mogao dostaviti novo

traženo uvjerenje, zbog čega se prema navodima zahtjeva imalo smatrati da se za rješavanje upravne stvari pojavilo prethodno pitanje koje u skladu s odredbama člana 142. Zakona o upravnom postupku čini samostalnu pravnu cjelinu za čije rješavanje je nadležan sud ili neki drugi organ (prethodno pitanje) koje prema navodima zahtjeva je upravni organ sam trebao raspraviti po odredbama navedenog zakona ili postupak prekinuti dok nadležni organ to pitanje ne riješi. Dalje se u zahtjevu ističe da prednje pravno pitanje upravni organ nije riješio iz razloga što nije provodio instrukciju o postupku i načinu izdavanja uvjerenja Federalnog ministarstva branitelja od 09.12.2014. godine, što ne može biti krivnja tužitelja; da je upravni organ riješio upravnu stvar negativno po tužitelja ignorišući odredbu člana 142. i 145. stav 2. i 3. Zakona o upravnom postupku, te što tužitelju nije omogućio da u određenom roku dopuni svoj zahtjev za ostvarivanjem prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ili da prekine postupak do okončanja prethodnog pitanja, koje je ključno za rješenje ove upravne stvari. Zahtjevom se također ističe da uvidom u rješenje prvostepenog organa jasno i nedvojbeno proizilazi da nadležni organ nije cijenio dokaze predložene od strane tužitelja, niti je obrazložio zašto isti nisu cijenjени, a što je bio u obavezi u skladu sa odredbom člana 9. Zakona o upravnom postupku, te da iz obrazloženja rješenja proizilazi da su grubo povrijeđene odredbe člana 8., 12., 13., 141., i 262. Zakona o upravnom postupku, kao i odredba člana 13. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Iz navedenih razloga se predlaže da ovaj sud zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje uvaži, pobijanu presudu preinači na način da usvoji tužbu tužitelja ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U odgovoru na zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi: da je dana 21.12.2020. godine tužitelj nadležnom upravnom organu podnio zahtjev za izdavanje uvjerenja o pripadnosti oružanim snagama Republike Bosne i Hercegovine, odnosno o obnašanju zapovjedne dužnosti zapovjednik IV. Reonskog stožera Kruševo, Formacijski čin Pukovnik u periodu 27.10.1991. godine do 20.12.1992. godine; da je uz zahtjev priložio fotokopiju rješenja o prestanku dužnosti zapovjednika IV. Reonskog stožera Kruševo od 18.12.1992. godine, fotokopiju zapovjedi Ministarstva odbrane HR HB od 28.04.2002. godine, te fotokopiju zapovjedi zapovjedništva Južnog vojišta o postavljenju tužitelja za zapovjednika reonskog stožera Kruševo, Formacijski čin Pukovnik, od 27.10.1991. godine. Rješenjem Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Široki Brijeg od 13.12.2021. godine odbijen je kao neutemeljen tužiteljev zahtjev za izdavanje uvjerenja o obnašanju zapovjedne dužnosti zapovjednik IV. Reonskog stožera Kruševo, Formacijski čin Pukovnik u periodu 27.10.1991. godine do 20.12.1992. godine, uz obrazloženje da je uvidom u službenu evidenciju utvrđeno da je tužitelj sudjelovao u odbrani Republike Bosne i Hercegovine kao pripadnik oružanih snaga R BiH, i to MZ u periodu od 18.09.1991. godine do 07.04.1991. godine, VP 1566 u periodu od 07.04.1992. godine do 01.07.1993. godine, VP 1717 u periodu od 01.07.1993. godine do 25.02.1994. godine, VP 1705 u periodu od 25.02.1994. godine do 27.09.1994. godine, VP 1566 u periodu od 01.10.1994. godine do 01.04.1995. godine, te VP 1804 u periodu od 10.04.1995. godine do 22.04.1996. godine, s tim da je utvrđeno da nema podataka o tužiteljevom ličnom činu, niti podataka da je obnašao navedenu zapovjednu dužnost, te da je upitna autentičnost dokumenata na koje se poziva tužitelj u pogledu vremena njihovog izdavanja, jer su oni datirani

prije formiranja organa navedenih u zaglavlju tih isprava. Protiv ovog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koja je rješenjem tuženika od 05.04.2022. godine odbijena kao neutemeljena, pri čemu iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi da je tuženi otklonio nedostatke iz prvostepenog rješenja u vezi ocjene izvedenih dokaza, zaključivši da opažanja u izjavama saslušanih svjedoka, i to: M. T., Č. K., R. I. i V. R. ne ukazuju na činjenicu da je tužitelj obnašao dužnost zapovjednik Reonskog stožera Kruševo u spornom periodu iz razloga što navedeni svjedoci nemaju neposredna opažanja o ovoj činjenici, da navod tužitelja u vezi retroaktivno dobivenih dokumenta (zapovjed o osnivanju IV Reonskog stožera Kruševo) je protivrječan zapovjedi Zapovjedništva Južnog vojiša -IZM Grude Ur. Broj 6840-01/91-1 od 27.10.1991. godine, te da rejonski stožeri nisu u strukturi Hrvatskog vijeća odbrane, obzirom da Hrvatsko vijeće odbrane nije postojalo u vrijeme navodnog postavljenja tužitelja na zapovjednu dužnost. Postupajući po tužbi tužitelja, prvostepeni sud je tužbu odbio.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, odredbom člana 15. stav 5. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 41/13), je propisano da uvjerenje o pripadnosti Oružanim snagama za lica iz člana 4. tačka 2., 3., 4., i 5. ovog zakona izdaje Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata na posebnom obrascu nakon prethodno izvršene provjere podataka. Prema stavu 6. ovog člana, sadržaj, postupak i način izdavanja uvjerenja iz stava 5. ovog člana propisat će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na prijedlog Federalnog ministarstva za pitanja boraca u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbom člana 1. Uredbe o načinu izdavanja uvjerenja o pripadnosti oružanim snagama, radi ostvarivanja prava po zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine F BiH“, broj: 49/2013), propisno je da se ovom uredbom uređuje sadržaj, postupak i način izdavanja uvjerenja o: pripadnosti oružanim snagama, vršenju komandne dužnosti, formacijskom činu, ličnom činu, nesposobnosti za vojnu službu, ratnom priznanju ili odlikovanju i okolnostima ranjavanja, radi ostvarivanja prava na povoljnije penzionisanje po Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine F BiH“, broj: 41/2013).

Odredbom člana 2. navedene Uredbe je propisano da uvjerenja iz člana 1. ove uredbe izdavat će nadležne organizacijske jedinice Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, u općinama prema mjestu gdje se vode evidencije o pripadnosti oružanim snagama podnositelja zahtjeva, u skladu sa članom 169. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98 i 48/99).

Odredbom člana 3. navedene Uredbe je propisano da uvjerenje iz člana 2. ove uredbe izdaje se samo na osnovu zvaničnih dokumenata vojne evidencije, kojima raspolažu organizacijske jedinice Federalnog ministarstva sa sjedištem u općinama i Arhiv Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine.

Odredbom člana 4. navedene Uredbe je propisano da ukoliko nadležni organ iz člana 2. ove uredbe ne raspolaže sa zvaničnom službenom vojnom evidencijom, obavezan je zatražiti podatke iz Arhiva Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, a ukoliko i Arhiv Ministarstva

odbrane Bosne i Hercegovine ne raspolaže sa podacima iz člana 3. ove uredbe, zahtjev za izdavanje uvjerenja će se odbiti u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Polazeći od citirane odredbe Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, kao i citiranih odredbi Uredbe o načinu izdavanja uvjerenja o pripadnosti oružanim snagama, radi ostvarivanja prava po zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, a pri tome imajući u vidu da prema stanju spisa predmeta (službene evidencije prvostepenog organa), proizlazi da je evidentirano tužiteljevo učešće u pripremama za odbranu u MZ u periodu od 18.09.1991. godine do 07.04.1992. godine, te angažovanje u vojnim jedinicama HVO-a u periodu od 07.04.1992. godine do 22.03.21996. godine, bez upisanih podatak o obnašanju zapovjedne dužnosti- zapovjednik IV. Reonskog stožera Kruševo, zatim da prema aktu Ministarstva odbrane BiH od 04.06.2020. godine, Arhivski depo bivšeg 1. GZ Vojske Federacije BiH ne raspolaže dokumentacijom o postavljenju tužitelja na zapovjednu dužnost, niti dokumentacijom priloženom od strane tužitelja uz podneseni zahtjev, kako bi se izvršila provjera njene vjerodostojnost, to suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje, pravilno su postupili upravni organi kada su odbili zahtjev, odnosno žalbu tužitelja, a pravilno je postupio i prvostepeni sud kada je odbio tužbu tužitelja. Ovo iz razloga što je u provedenom postupku utvrđeno da nadležni prvostepeni organ Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata u Širokom Brijegu, kao ni Arhiv Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, ne raspolažu sa podacima za tužitelja iz člana 3. Uredbe o načinu izdavanja uvjerenja o pripadnosti oružanim snagama, radi ostvarivanja prava po zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, odnosno o obnašanju zapovjedne dužnosti-zapovjednik IV. Reonskog stožera Kruševo.

Navod iz zahtjeva za vanredno preispitivanje da nadležni organ nije cijenio dokaze predložene od strane tužitelja, niti je obrazložio zašto isti nisu cijenjени, a što je bio u obavezi u skladu sa odredbom člana 9. Zakona o upravnom postupku, otklonjen je od strane tuženog organa, kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud, a koji takvu povredu rješavajući po izjavljenoj žalbi može otkloniti ako nađe da iz dokaznog materijalna proizilaze činjenice koje je prvostepeni organ utvrdio, zbog čega se navodi iz zahtjeva za vanredno preispitivanje istaknuti u tom pravcu ukazuju neosnovanim.

Također, suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje, pravilno prvostepeni sud zaključuje da u predmetnom postupku nije odlučivano o tužiteljevom zahtjevu za prijevremenu povoljniju starosnu penziju, niti su se organi uprave bavili pitanjem ispunjava li tužitelj uvjete za prijevremenu povoljniju penziju, a niti se tuženik pozivao na odredbe Uredbe o stjecanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske Federacije Bosne i Hercegovine i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, zbog čega su bez ikakvog utemeljenja navodi istaknuti u tužbi u tom pravcu, a koje tužitelj i sada neutemeljeno ponavlja u zahtjevu za vanredno preispitivanje.

Suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je odbio prijedlog tužitelja za provođenjem dokaza saslušanjem tužitelja, kao i svjedoka T.M., R. V., I. R., K. Č. i Z. T., te izvođenje dokaza vještačenja po vještaku Dragomiru Keseroviću, imajući u vidu odredbu člana 22. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, jer u tužbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je činjenično stanje očito drugačije od onog koje je utvrđeno u upravnom postupku i pod uvjetom da tužitelj pruži dokaze kako ih bez svoje krivnje nije mogao iznijeti odnosno predložiti do okončanja upravnog postupka, a što ovdje očito nije bio slučaj.

Imajući u vidu izneseno ovaj sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Hodžić Melisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.